

<http://www.bytow.com.pl/index.php?id=50&idd=10>

Płotowo

{label236}

Płotowo (kasz. Wiôldzë Płótowò; niem. Groß Platenheim) – wieś kaszubska w Polsce na Pojezierzu Bytowskim (w części Kaszub zwanej Gochami) położona w województwie pomorskim, w powiecie bytowskim, w gminie Bytów nad jeziorem Duża Boruja. W kierunku południowym znajduje się wzniesienie Siemierzycka Góra (256 m n.p.m.). Wieś jest siedzibą sołectwa Płotowo. Płotowo do 1945 roku znajdowało się na obszarze III Rzeszy. W latach 1975-1998 miejscowość położona była w województwie śląskim. Płotowo liczy 198 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2024 r.).

Jaśnie Oświecony władca Fryderyk Wilhelm II Wielki, owładnięty szaleńczą ideą kolonizacji, w II połowie XVIII w. zamierzał od podstaw zbudować na Pomorzu 200 wsi, do których dobrowolnie lub pod przymusem sprowadzano by osiedleńców. Koszty tych działań były horrendalne i po pewnym czasie kolonizowanie Pomorza zarzucono. Wsie, które powstały, podobne były do siebie jak krople wody. Jedną z takich "sztucznych" wsi było Płotowo (Plattenheim). W miarę upływu lat obcy koloniści zasymilowali się z autochtoniczną ludnością kaszubską. Po I wojnie światowej Płotowo pozostało poza granicami Polski. Dla Kaszubów trwających przy polskich tradycjach i języku zaczęły się lata prześladowań. Mimo szykan niemieckiej administracji, w 1929 r. otworzono w Płotowie pierwszą na obszarze powiatu bytowskiego polską szkołę. Na jej potrzeby rodzina Styp-Rekowskich - bardzo zasłużona w walce o polskość Kaszub - przekazała prywatny budynek. Za swój patriotyzm zapłacili podczas II wojny światowej najwyższą cenę: Jan Styp-Rekowski i jego dwaj synowie zginęli w niemieckich obozach koncentracyjnych.

INWENTARYZACJA ZASOBÓW

Walorem Płotowa i jego okolic oraz dziedzictwem zasługującym na szczególną uwagę pozostaje nieskażone środowisko naturalne oraz piękne położenie wsi. Krajobraz wsi urozmaica także malownicze jezioro Czarnik, które podnosi walory krajobrazowe miejscowości oraz jest ostoją dla ptactwa wodnego. Pełni też funkcję zbiornika retencyjnego w czasie ulew. Jezioro jest także wspaniałym miejscem wypoczynku turystów oraz wędkarzy.

Płotowo i jego okolice to cichy i piękny zakątek Pomorza położony 10km na południe od Bytowa. Ma on wybitne w skali Polski walory przyrodnicze i krajobrazowe. Rzeźba terenu jest bardzo urozmaicona dzięki licznym wzgórzom morenowym, pomiędzy którymi niczym perły błyszczą tafle jego jezior. Dawniej całą okolicę pokrywał zwarty las, ale z czasem jego części wykarczowano co spowodowało odsłonięcie pagórków morenowych. W ten sposób powstał niezwykle malowniczy pejzaż pełen cienistych lasów, białych od gryki pól, „dymiących” o świcie jezior i bagien, nad którymi od czasu do czasu rozlega się klangor żurawi.

W sąsiedztwie miejscowości Płotowo znajdują się Lasy Rekowskie, które leżą w obrębie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000. Obszar leży na Pomorzu, na północ, zachód i wschód od Rekowa koło Bytowa. Obejmuje kompleks buczyn, borów bagiennych, torfowisk kotłowych, jezierek dystroficznych (kwaśne jeziora bagienne, o niskiej żyzności, zwykle barwy brunatnej), jezior lobeliowych (kwaśne mało żyzne jeziora z rośliną wodną – lobelią jeziorną), a także polanę wsi Płotowo. Występują też pła mszarne. Spośród wyżej wymienionych siedlisk najbardziej charakterystyczne są torfowiska kotłowe, występujące na Pojezierzu Bytowskim, od okolic Bytowa po Miastko (kilkaset torfowisk). Torfowiska te oraz jeziora lobeliowe są przedmiotem ochrony czynnej. Należąca do obszaru Góra Siemierzycka to najwyższe wzniesienie Bytowszczyzny. Występują tu typy siedlisk o doskonałej reprezentatywności i doskonałym stanie zachowania, pokrywające w sumie prawie $\frac{3}{4}$ obszaru: jeziora lobeliowe, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska przejściowe i trzęsawiska, obniżenia dolinkowe i pła mszarne, kwaśne buczyny (40% pokrycia obszaru), bory i lasy bagienne (prawie $\frac{1}{5}$ pokrycia obszaru).

Spośród ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej występują: żuraw, dzięcioł czarny, muchołówka mała. 80% obszaru stanowią Lasy Państwowe (Nadleśnictwo Osusznica) natomiast pozostała część to tereny prywatne, w tym lasy.

Po niekorzystnych dla miejscowych Kaszubów postanowieniach regulacji wersalskiej miejscowość pozostała poza granicami Polski. Mimo szykan i niechęci niemieckiej administracji otworzono w Płotowie pierwszą polską szkołę na obszarze powiatu bytowskiego (w byłym budynku szkolnym

znajduje się dziś Muzeum Szkoły Polskiej), prężnie działał tu i rozwijał się ZPwN (przede wszystkim rodzina Styp-Rekowskich). W 1935 roku miejscowość zorganizowała Polskie Dożynki dla całego powiatu bytowskiego.

Muzeum Szkoły Polskiej utworzono w 1978 roku, jako nowy oddział Muzeum Zachodniokaszubskiego w Bytowie. Na siedzibę Muzeum Szkoły Polskiej wybrano wyremontowany po pożarze budynek Szkoły Podstawowej w Płotowie. W muzeum znajdują się dwie sale wystawowe. W jednej zrekonstruowano klasę lekcyjną z lat 20-tych XX wieku. Druga przedstawia działalność Związku Polaków w Niemczech, jego powstanie i organizację oraz sylwetki zasłużonych działaczy. Ekspozycja przy pomocy zgromadzonych w gablotach dokumentów oraz plansz poglądowych i fotografii przedstawia starania miejscowej ludności o przyłączenie Pogranicza i Kaszub do Polski, szkolnictwo polskie, jego formy organizacyjne i zakres oddziaływania oraz stosunek pruskich władz administracyjnych do przejawów odradzania się życia polskiego w rejonie Pogranicza i Kaszub.

Jedyny przedwojenny egzemplarz kaszubskiego elementarza dla dzieci w latach 70. XX w. podarowano sekretarzowi KC PZPR Edwardowi Gierkowi. Kiedy wiele lat później usiłowano odzyskać ten bezcenny egzemplarz, by dołączyć go do muzealnych eksponatów, nie udało się go odnaleźć. Muzeum Szkoły Polskiej w Płotowie jest otwarte dla zwiedzających przez cały rok - przewodnik mieszka na miejscu, w budynku szkolnym.

Na terenie sołectwa Płotowo znajduje się, wyznaczona przez Urząd Miejski w Bytowie, ścieżka przyrodnicza pn. „Atrakcje przyrodnicze okolic Rekowa”. Ścieżka podzielona jest na pięć punktów/etapów, które warto przejść zgodnie z dostępnymi planami znajdującymi się m.in. w ciekawie i przejrzysto wydanych przewodnikach turystyczno-przyrodniczych. Czas wędrówki wynosi około 4 godzin.

Infrastruktura społeczna:

- boisko do gry w piłkę nożną służące miejscowej społeczności do czynnego spędzania czasu wolnego,
- jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej

Funkcję sołtysa w kadencji 2024-2029 pełni Henryk Szok.

Kontakt: plotowo@bytow.pl

{label8}